

Európa vezető gazdasági helyzete.

Az Északi tengertől a Fekete, illetve az Azovi tengerig áll a harc. A több ezer kilométer terjedelmű arcvonal nagyrészen már téliesre fordult az időjárás, más részekben szüntelen eső esik és sártengerre változtatja a gyatra szovjetországi utakat. Az időjárást gondolták az egyik szövetségesnek angol és orosz részen és most keserűen kell ráeszmélniük, hogy az idő tábornok csupán egy elmélet volt, mert a támadó lendületben levő hadseregeket megállítani nem tudja, sőt a száraz idő elősegíti a gépesített se regtestek előrenyomulását.

Egészen északon, a Murmanszki vasutvonal és a Sztalin csatorna környékén folyik a finn haderő világmegsemmisítő előrenyomulása. Ezeknek a közlekedési vonalaknak kikapcsolása elsőrendű fontosságúvá vált, amiért az Egyesült Államok tervbevette a segítségül küldendő hadianyagok Archangelsk kikötőjén keresztül való szállítást. A finnek és a német csapatok már egészen közel járnak ezekhez a fontos utvonalakhoz és harci repülőgépeik állandó támadásaikkal már most is meg-megszakítják az összeköttetést. Leningrád körül egyre szorul a gyűrű. Az ostromlók ma már a legkötönyebb stratégiai pontok birtokában vannak és mindenféle méretű tüzésségi ágyúik szakadatlan tűz alatt tartják a fontos pontokat. Az ostromlott vörös haderő nehéz helyzetét bizonyítja az az elszánt és embert nem kímélő kitérési kísérletek, melyek azonban sorra összeomlanak a zárógéppisztolyos tüzekben.

Az arcvonal középső részén Moszkva térségében harcol már a német hadsereg. A német zuhanóbombázók bombái itt is eredményesen kapcsolják ki a katonai szempontból fontos berendezések és intézmények működését. A szovjet rádió és sajtó riadthangú felhívásokban buzdítja a polgári lakosságot is az ellenállásra. Legutóbbi közlésében pedig már azt is bejelentette, hogy a szibériai szovjet hadsereg már megérkezett Moszkva megvédésére. A lakosság ugyancsak azonban tisztában van a helyzettel, mert aki csak teheti elmenekül, az államfő a kormánytagjai és a közhivatalnokai kar példáját követve. A menekülőkkel zsúfoló vonatokat igen gyakran napokat vesztetnek a nyílt pályán és utasok a téli hidegben élelem és megfelelő ruházat nélkül kinlódva várják továbbjutásukat.

Délien a krími félszigeten és a Dnepr medencében folyik a rendetlen visszavonuló szovjet hadsereg üldözése. Az elhagyott hadfelszerelés, az eszközök felbecsülhetetlen mennyisége és a másfél száz ezer megsemmisült katonák száma mutatja azt a csapást, mely ezen a

Lesz-e középosztály?

A középosztály reális kérdését, égető problémáját nem oldják meg azok, akik helyébe egyszerűen, mechanikusan egy másik osztályt — legyen az bár a parasztság vagy munkásság, avagy mind a kettő, — akarnak iktatni. De bizonyos az az, sem, akik egyszerűen a meglévő állapotot óhajtanák rögzíteni. Mindkét esetben talán egyéni élmények szólnak meg az illetőkben, nagy erővel, kínzó, tépő, lázadó élmények, öröklött vagy szerzett, fájó és sajgó sérelmek és elvakult és jogtalan resziment, avagy más esetben a mult, hoz, tradícióhoz, régi emlékekhez, családi kapcsolatokhoz való gyerekked ragaszkodás. Kétségtelenül azoknak van igazsága, akik a meglévő réteg legjobb elemeinek megtartásával és felhasználásával törekednek egy jobb, ideálisabb, feladatait beteljesíteni inkább hivatott középosztály felé.

A magyar dolgozó osztályok vezetői azokban van, akik ezt a német márványblokkot faraghatják. Jaj hát mindanyunknak, ha a mester vak szobrász, aki anyagát hasztalanul pazarolja. De a semmiből való alkotás misztériumát csak Isten teremti hatalmas képes véghezvinni. Új, jobb középosztályt hát csak a meglévő középosztályon keresztül, ennek segítségével tudunk mi, emberek létrehozni.

Természetesen felmerül a kérdés, hogy az utánpótlás útjára lassú léven, a mélyrétegekből anyai akadályon át a középosztályba érkezők erre képesek lesznek-e? Hiszen közben ők is magukra ölik a létező középosztályt esendőseiket, hibáit, sőt — származásukat szegélyelve, titkolva — esetleg még szaporítják. És nővelik azokat. Meggyőződésünk, hogy egy ember belső, igazi erkölcsisége rendkívül szoros összefüggésben van azzal, milyen mértékben és mennyire őszintén maradt hű ahhoz a réteghez, melyből vétett, mennyire „emlékszik” saját múltjára. Vajon szegényli-e szüleit, származását, avagy csupán eredendő hibáitól,

területen a vöröseket érte. Az üldözés vonala a Kaspi tenger felé való előnyomulást mutatja. Az üldözök elvágni egyezkednek a Kaukázus Szovjetországnak többi részétől, ami által megszűnik az a lehetőség is, hogy Iránon át Anglia hadianyaggal, vagy emberrel segíteni tudja szövetségesét. Ezzel a hadművelet-sorozattal elzárul a szovjet seregek elől Kaukázus közege, melynek hiánya pedig mozdulatlanosságra fogja kényszeríteni a még megmaradt vörös harci gépeket.

Mint látjuk, a háború teljes felkészültséggel folyik, de az előkészületek már folynak a tengelyhatalmak részéről a háború utáni helyzet rendezésére. Funk német gazdaságügyi miniszter római látogatása után a Pópolo d. Italia-ban vezércikk jelent meg, amely megállapítja, hogy Európa 500 millió népét vezető gazdasági helyzet illeti meg a világon. Ennek érdekében vissza kell adni Európának az európai Oroszország nyersanyagforrásait, vissza kell adni Afrika kincseit, melyeknek nagyrészt Anglia kaparintotta meg nagy mohósággal. Európának az európai Országokra szüksége van biztonsági-, élelmiszer- és katonai okokból. Afrikára pedig a munka és kereskedelem következtetésekként a gazdasági fejlődés és jólét, valamint társadalmi nyugodtság miatt. Az első feladat megoldását a né-

fonákaságtól akar jogosan és erkölcsösen szabadulni?

A középosztályhoz, egy nemzet értelmiségéhez való tartozás, mint magához a nemzethez való tartozás is, nem kényelmes adottság, de feladat, sokszor igen nehéz és kínos, öngyűlölet és önméltó feladat, mely hozzá még napról-napra megújuló erőfeszítést kíván. Ennek a feladatnak csak kevésbé felel meg olyan magatartás, mely csupán névleg keresztény és humanista, de a valóságban a szavak igazi tartalmától csillagászati messzeségeken jár. Az ilyen formalista, külsőleg még a középosztályt jelző, de belsőleg már önmagát, társadalmi szerepét, emberi, nemzeti jelentőségét régen eladott, feladott réteg, természetesen megkeletlen összefüggésre, osztály- és nemzeti viszonylatban egyaránt. Nem tud szolidaritás lenni sem saját népének dolgozó rétegeivel — legfeljebb gögösesen üres, hamis tekintély fitogtatásával száll le hozzájuk — s még kevésbé tudja integrálni a sorsa színhelyétül kijelölt terület testvéreivel.

Ezt a jelenséget figyeltük meg, a dunavölgyi középosztályok szerepét és annak betöltését vizsgálva. Most ezt a diagnózist, fájdalom, szélesebb körre is ki kell terjesztenünk. A középosztályi válságáról egész Európában sokat hallhattunk és olvashattunk az utóbbi időben. De lényegében Ortega y Gasset, a „tömeg-lázadásnak” híres írója ezt panaszkolja: az ellenállni nem tudó értelmiség helyett, a társadalom mélysegeiből feltörő, népvándorlásukat e világra alulról, vertikálisan rázúdító barbárok, lázadó tömegek idegen területre érkezve, minden esetben megsemmisítik a meglévő népi államiaságot, társadalmi strukturáját, — ez utóbbi néha igazán nem nagy kár — és talán külön népiséget is. Ott, ahol ez a „tömegek lázadása” végbement és formát nyert, már nem is igen lehet

középosztályról — a szónak se anyagi, még kevésbé szellemi értelmezésében — beszélni. Ezek a rendszerek a negyedik rendben, a proletáriátuson nyugoznak, természetesen ott sem annak autoróm életfunkciója alakjában. De az angol, francia, olasz vagy spanyol középosztályi problémáikja sem nevezhető semmilyenképpen sem megnyugtatónak.

Még a mult század első negyedében Goethe azt kérdezte: Hol virágzik az igazi kultúra? S válaszolt rá: A polgárságban. Azóta e válasz legfeljebb csak rétegű „kihullottjaira”, szabadultjaira, szökevényeire vonatkozhatna. A polgárság, a középosztály majd mindenütt, ahol a néppel fajilag homogén, dekadenciában van. Hanyatlásának egyik oka kétségkívül az, hogy utóbbi időben főként anyagi birtokállományát védte már csak és kultúráját, léte értelmét feladta.

Persze ott, ahol ez az alternatíva a vég-sőkig fokozódva, egészen a fegyveres megoldásig, a kollektív formációk létrehozásig éledődt, létértelmének feladása után anyagi színvonalát se tudta éppen a saját eredeti védővel szemben sem tartani. Először úgy látszott, elapósásk a középosztálytól hordozott kultúrát, de megőrzésmozgások anyagi javait. A tömegek lázadása azonban tovább tart s az anyagi javak előtt sem áll, csupán előttük mért is állana meg?

A sok kis független egzisztencia helyébe lépő mammutvagyon és az ezáltal okozott proletarizálódás készítette elő a középosztály hanyatlását. Egyre szűkebb lett ezek száma s velük és bennük az egyéni, szellemi szabadság és a magántulajdon alapuló anyagi függetlenség védelmezője. A magántulajdon, mely nem azonos sem az átvitt előjogok, sem a pénz regulátor nélküli szabadversenyében szétharcsolt, sokszor személytelen mammutvagyonok rendszerével. S a szellem és lelkiismeret szabadságát, mely nem anarchia, nem elszabadult lelkiismeret, nem szellemtelen, lelketlen szabadság. De amelynek hiányát, a jogos magántulajdonával együtt, akkor érezzük igazán, ha helyébe lép, megvalósul az értelmetlen

met birodalom vállalta, mivel erre a feladatra egy katona-, fémmunkás- és nagy szervezőerővel megáldott nép van hivatva. A másod-

dik feladat megoldásában Olaszország, mint gyarmatosító-, tengerész-, misszionárius és kereskedő nép kap döntő szerepet.

Gondolatok a reformációval kapcsolatban.

Írta és előadta:

Pápy József acélgyári mérnök.

A Teremtő üzenete a személyes élet megújulásához vezet. A teremtésről szóló üzenet az életre. Legszívesebben a következő mondat fejezi ki: „Szeresd a te uradat Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből és minden erődből. Ez az első és legnagyobb parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint tennemagadat!” E szavak és az értelmüket észlelések megvilágító Szentírás az emberi élet egyetlen igazi alapját jelentik. Az alap tehát adva van, az, hogy erre épít-e és ha igen, akkor hogyan és mennyit épít.

Mikor a vallás szellemi építményéről néhány fennkölt gondolkodó, 424 évvel ezelőtt észrevette, hogy a sok ember tisztelettel, üres szertartások, dogmák, lélektelen beszéd, farizeuskodás és érdem imádat folytán már nem az eredeti alapon áll, akkor megindult egy nagy szellemi folyamat, aminek reformáció lett a neve. Ez nem holmi megújítást jelent, mint sokan hiszik, hanem visszaállítást. Visszaállítani a hitet és az egész emberi életet az eredeti isteni alapra, mert csak így lehet igaz, tisztá és bensőséges. Visszaállítani a kegyelmes Istennel való személyes kapcsolatot, amit a különböző vallások intézmények és tekintélyek csak

eltartak. Világot megrázó módon csen-dült fel a bibliai mondat és értelme minden beugrázóan ragyogott: „Az Isten lélek és akik őt imádják, szükség, hogy lélekleben és igazsággal imádják!”

Az Istennel való személyes lelki kapcsolat felfedezése és állandó tudata olyan bátorítást, lelkiifjúságot és getincsességet adott, mellyel az ember az egész világgal szemben is mert egyedül maradni. Kínpad, gályarabság, máglya és a legborzalmasabb szenvedések nem ri-asztatták vissza azt az újonjárat, nem nyombatták el azt az öntudatot, amit az emberi lélek az úrra feltalált isteni alap meglátásán érzett. Szálljon e dicső mártírok emlékének ez erőltet gondolatok szírányán is mindnyájunk hálaelőzettel! Fogadjuk meg, hogy a tőlük vett szent örökséget eltérő, vagy különbözően venni bagyni nem fogjuk! Legyünk büszkék arra a szellemi fellendülésre, amely a reformáció nyomán az egész világban be-következett! Ez a mozgálmogyan a szellem magasabbrendű eszközeinek és a felszabadult egyéni kezdeményezésnek a latbavetésével rendkívüli mértékű közművelődést és gazdasági felvirágzást eredményezett. Magát az ellenreformációt is arra kényszerítette, hogy a kérdelmét az er-ről mezejéről szellemi ténnyé vigye át.

Százezer

Szép asszony köszönheti ragyogóan szép, hamvas arborét a híres

nyugyenyedi KOVÁCS KRÉM rendszeres használatának. Eltűnteti az aró tisztáltságot már rövid használat után.

Éjjeli használatra kék, Nappali használatra sárga csomagolásban

és minden értelmiségi réteget fölőlegessé tevő, mert csupán egyszerű rabizolgatást ismerek erkölcsi és anyagi rabszolgaság.

Itt kapcsolódik az első okcsoporthoz a középosztály bányászainak, hogy nem mondjuk bukásának második okával, melyet az első kapcsán már érintettünk a melyet akként próbálnak megfogalmazni: mivel tud felelni bármely nép értelmisége arra a kérdésre, hol mi a szerepe, funkciója, életérke és értelme? Az új rendszerek erre a történelmi vagy biológiai materializmus, illetve panteizmus választ adják és elég zárt, határozott, szuggesztív, bár nemesebb szíveknek

klonosan kevés, eszményt is prezentálnak. Azok, akik ezt nem tehetik magukévé, végül fokon minden jó, igaz, szép valószínűsége alapján az igazság látására és munkálására teremtett ember belső autonómiáját és az ehhez szükséges szabadságot sóvárogják vissza.

Mivel több független, emberhez méltó egzisztencia anyagi alapjainak megteremtése, tehát a szociális kérdés a halhatatlan lélek, az emberméltóság tisztelgetés alapul, nem talanszterszerű, de az emberi természetnek megfelelő megoldása az ilyenképpen anyagilag biztosított ember erkölcsi, benső, autonóm szabadságra való nevelése, mely nyugalmát, bizonyosságát csak az igazban, jobban, szébben, istenben lelheti fel: ez vezet végül fokon a középosztály problémájának, mint sok egyének megoldásához is. Az ily középosztály tudni fogja, miért áll helyt az ellentétes erőkkel, irracionális revúletekkel szemben a harcban s teljesíteni tudja szerepét: a dolgozó osztályok öntudatos kapcsolódását és egymásra utalt népek szolidaritását munkálva, a békében. Ha ez a kevés jobbaknak sikerül, a középosztály újra átveszi szerepét a beteljesített feladatát, ha nem, örökre elbukott, elvesz és vesznek, úgy lehet, egész európai kultúránk alapértékei és értelme. (—any.)

Szeretetsomagok és a füsttelen nap eredményei.

A Magyar Vörös Kereszt salgótarjáni fiókja által a helybeli négyzetek és az ifjúsági Vörös Kereszt Egyesületek lelkes és hathatós támogatásával megrendezett szeretetsomag és füsttelen nap gyűjtése kielégítő eredménnyel zárult. Bár ebben a városban és vidéken, ahol a háborús viszonyok okozta gondok jóval elviselhetőbbek és enyhébbek, mint bárhol, nagyobb eredményt is lehetett várni, mert bizony nagyon és nagyon sokan a tehetősebbek közül nem adakoztak, mégis a meghatározott boldog öröme fogja el az embert, amikor látja azt a sok-sok csomagot, mely most kimegy katonáinkhoz a frontra és mindegyik külön-külön viszi egy-egy nemesebb érző, a mai idők súlyosságát megértő szívnek a melegt oda, ahol nemcsak az időjárás zordsága, de a halál háborúvongató hidegsége és olyannyira megkínzó a hazai szívek szeretetének, figyelmének és gondoskodásának melegt.

A fehér vászonzacskóba csomagolt,

fenyőgallyal díszített szeretetsomag már így külsőleg is egy meleg napugrás, a tartalma pedig, mely dohány, szappan, lörösz, borotva készletek, romlatlan enni- és itató, stb., hozzá pár biztató kedves sor, üzenet, maga egy forró hazai föld, mely éltet, üdít, boldogít, biztat és egy szebb magány jövő ígértét jelent. Milyen boldogok és meglegedettek lehetnek azok a jótékony szívek, akik ezeket adták és milyen sívár, lombtalan, zord lehet azoknak a szívetájai, akik adhattak volna, de mégsem adtak. Csak az tudja, milyen egyszerű és könnyű ma boldog perceket szereznünk magunknak, aki egy szeretetsomagot ajándékozott.

Arpádházi Szent Erzsébet Nőegylet tagjainak lelkes buzgóssága, élükön Komorpay Lajosné elnökő és Schreiner Jenőné ügyv. elnökövel, a szeretetsomagok gyűjtése körül is a legeredményesebb volt. Zamecsnik Helénke pedig éjt is nappallá téve fáradozott a gyűjtés eredményességéért.

Büszkeséggel gondoljunk arra is, hogy a vallásszabadságot Erdélyben iktatták először törvénybe Erdély aranykora is ekkor volt.

De ne felejtjük: A reformáció oldalán is fordult elő türelmetlenség. Vigyázzunk tehát, mert az emberi gyarlósság a legszembetűnőbb dolgot is beszűkítheti.

A reformáció azonban nem egy már régen lezajlott történelmi folyamat. Ezt hinni nagy tévedés volna. Folytonosan él, történelem feletti értékű erőforrás ez, mely az örök bibliai eszményhez vezet vissza a gyarlósságtól örökösben botladozó embert és azt az örök eszményt tükröként állítja elé. Erre mindig szükség van. Egyéni és társadalmi életünk minden vonatkozásait szüntelenül reformálnunk kell. Miként a latin jelmondat is kifejezi: Ecclesia semper reformari debet!

Mert mit látunk ma is? Tekintünk csak kissé körül! A mai roppant világosság sok, nagyon tanulságos állapotokról rántja le a leplet. Oroszországban az embert Istentől elszakították. Nincs szükség Istene-re, mondták, mert az a valóságban ki nem mutatható, tehát nincs. Ellenbe rétegete istenitenek egyes embereket, de kiölik az emberből azt, ami benne isteni. Az istenitett népbiztosokon kívül álló többi embert túlzott-vassal tömegemberré uniformizálják. Ez a tömegember nem tűri a több, a külömb embert, vagyis éppen azt, aki személyiség, aki a másoktól különbözősében él, akinek egyéni megállása, jelleme, bátorsága van, aki a valóságnak más értelmét meri látni, aki a benne szunnyadó isteni szikra folyton nem tudja beérni az adottsággal, hanem valami újat alkotni, újat teremteni akar, mint ahogy a vers is mondja: „Ki-ben erő van és Isten lakik, az szónokolni fog, vé, avagy dalol, ha lelke fáj, szírvázban szokog, monolyg, ha a kék má-

morát alussza, bár új utat tör, bizton célhoz ér!”

A bezárt egyéniség egyenesen megfűl az uniformizálásban. Itt nem a szeretet az elv, hanem a másik fél leigázása, meghódítása, vagy megemésztése, az örök szabad harc alapján. Szeretni még a tulajdon gyermekeket sem szabad, avagy jók a szeretet és a származás jogán gondoskodni. De kiverit kutyaként, származás lerongyolódva, fertőző nyavalyát terjesztve, kiéheztet farkasként rablóbandákba verődve szabad hagyni őket! A minden képzeletet felülmúló nyomor, a még állatnak sem nevezhető tömegszárazlásokról, minden szadizmuson túlvető kínzásokról és egyéb borzalmakról naponta épen elég döbbenetes képet kapunk, akár szemtanúktól is.

De az egyházak sem moshatják a maguk kezét, mondván, hogy ők minden tőlük telhetőt meglettek a szociális bajok elhárítására! Mert nem tettek meg, hanem inkább mulasztást követtek el és nagy tévedésben voltak. A biblia rejtette szociális igazságait ugyanis csak azután kezdtek jobban közkincsnek tenni, amikor már több, mint félszázadon keresztül éles harcot folytattak a panteizmus és az ateizmus jegyében felbukkanó szocialista és materialista mozgalmakkal szemben, kijelentvén, hogy nem oszthatják azoknak a minden magasabbrendűségét nélkülöző fejtegetéseit és a harcon és gyűlöletben alapuló világlátásukat.

Nem felesleges tehát hangsúlyozni, hogy a szűnet nélküli reformációra itt is, még ma is, szükség van. Ne felejtjük tehát, hogy: „Ecclesia semper reformari debet!” Kibontakozás úgy lehet, ha mindkét fél bünbánattal beismeri a mulasztásait, tévedéseit és hibáit, de elsősorban maga a kereszténység, mert a magasabb kulturális és szellemi értékekkel épen ő rendelkezik. Jobban vigyáznunk mindkét

ményeinek összeszedésén, elszámolásán és rendeltetési helyére juttatásán. A füsttelen napon az állami, az acélgári és a bányatársulati lakólakó fürge növekedései börtönök össze a lemondás, vagy a visszaváltás természetbeni és pénzbeli eredményeit. A szeretetsomagok jótékony adományozói alább öröklítjük meg, mely egyben köszönettel nyújtás is: Adorján Henrikné, Adnai Ferencné, Buchmeier Józsefné, Blankenbergné Pálné, Blánár Sándorné, Brunner Józsefné, Bauer Gézné, Bathy Lászlóné, Barabás Árpádné, Czibez Istvánné, Csérkés apródok Kisterenye, Császár Pálné, öz. Csaszlava Ignácné, Dedy Ágostonné, Dobay Gábor, Dubovszky Elemérné, Dzida Józsefné, Duda Lajos, Dolejsh Antalné, Dombi Andorné, David Anna, Frank Lajosné, Gruden Gyuláné, Gáspár Pálné, Gárdy Gizella, dr. Hegedűs János, Hanzély Ilona, Horváth Gyuláné, Hős Nagy Lajosné, Hegyi Kálmáné, Holló Lajosné, v. Istók Elemérné, dr. Jánosy Ödönne, Jesse Éviké, Jancsik Béláné, Janicsk Béláné, Kis Áron, Kis Sándor, Korompay Lajosné, Karattur Antalné, Kuchinka Gyuláné, Küllő Gizella, Küllő Margit, Köröndy Tiborné, Köröney Józsefné, Kárpáthy Dezné, öz. Kárpáthy Ödönne, Koltay Imréné, Kraft Jenőné, Kaszane Rezné, Lenárd Ágnes, Lenárd Marietta, Molnár Andrásné, Merényi Jánosné, Merényi Katalin, v. Marossy Imréné, Merényi Gyuláné, Mihályi Magduska, Nemeth Kálmán, Palla Zoltánné, Pestuka Sándorné, öz. Petonszky Lászlóné, Poni Sándorné, Rácz Józsefné, ifj. Rajnay János, Rusznay Istvánné, Rusznayk Malvin, Sebestyén Pál, Sütő Sándorné, Sümegi Emilné, dr. Spett Béláné, Somodi Imréné, Solti Gyuláné, Sey Tamásné, öz. Schala Vincéné, Schreiner Jenőné, Schiffer Jánosné, Schiffer Dóra, Schmidt Ádám, Schlattner Zoltánné, Schlattner, Gitta, Szabó József, Szmolka Mihályné, Szűcs Róbertné, Sztolár Edéné, Tábori Gézné, Timár Lászlóné, Tordai Rezné, dr. Vágner Jenőné, Vöröskeresztesek Kisterenye, Ifj. Vöröskeresztesek Kisterenye, Villányi Miklósné, Varga Anna, Vilezslai Ferencné, Wahlner Aladárné, Zentai Aladárné, Elstner Gyula, Révay Sándorné, Krajcoviits Gyula, dr. Lapsánszky Jánosné, Richter Béláné, Bene Péter, dr. v. Laboda Jánosné, dr. Okos N. hdgy, Karucz Lajosné, Mátravölgyi népiszkola, Zamecsnik Mici, Zamecsnik Helén.

Érmelegetők, salákat, élelmiszert stb. küldtek: dr. Förster Kálmáné, Gyarmathy Károlyné, Dani Istvánné, öz. Bella Gézné, Nagy Bertalané, Regulyi Árpádné, Balogh Istvánné, öz. Blazsek

Istvánné, Bánházi Jakabné.

Egy-egy szeretetsomagot 5 F-vel megértettek: Csics Gyula és felesége (2 ca.), Kovács Gyula és felesége (2 ca.), Patay Lajos és felesége (2 ca.), Salgótarjáni football típpelk Peesz Árpád (2 ca.), Körös Béláné, dr. Brunovszky Lórádné, öz. v. Donász Gyözné, Jávri Mihály, Lovrics Béláné, Csérkés Lajos, Szabó Józsefné, 23/III. zlj. tiszt- és tiszthelyetesi kara (6 ca.), Hirschner Józsefné, Kuchta András, Mega Janosné, Mezői Rezné, Mest Rudolfiné, Mész József (2 ca.) dr. Mudry Lajosné, Reti Károlyné, Ticsénzky Pirokna, N. N.

Ezen kívül adakoztak még: a salgótarjáni m. kir. Csendőrszkola (10 ca.), a Horthy telepi népiszkola III.—IV. oszt. és a miszerfai bányatelepi elemi iskola gyűjtése.

Salgótarjáni város közönségének adományai 1941. okt. 4-5-én tartott Vöröskeresztes Napokon (folytatás). 1941. okt. 25-e után befolyt összegek: Az S. K. B. rt. bányamunkásai: 2050, tisztviselői, tanítói, segéd- és altisztek: 450 P.; összesen: 2500 P., Hungária villamosági rt. igazgatósága: 100 P., tisztviselői stb.: 45 P., Salgótarjáni Üveggyár alkalmazottai: 291.60 P., Az államrendőrség tisztv. és legénysége: 28 P., Az O. T. I. ker. Pénztár alkalmazottai: 18.90 P., Izz. hlt. község: 20 P., összesen: 3003.50 P. 1941. okt. 25-e előtt befolyt és már elszámolt összeg: 2716.65 P. Az 1941. évi Vöröskeresztes Napok gyűjtésének végösszege: 5720.15 P.

a salgótarjáni Vöröskereszt Elnöksége.

A Vöröskereszt elszámolása a katonák részére beküldött szeretetsomagokról és a „Füsttelen Nap” eredményéről. A salgótarjáni Vöröskereszthez beküldtek: Teljes szeretetsomagot: 132 db. Megváltás a 5 P-vel: 38 db.

A „füsttelen nap” eredményei: 2559 db cigarettát, 70 cs. dohány, 6 db szivar, ezenkívül több csomag gyufa, cigarettapapír és hüvely. Készpénzben dohánnyá befolyt: 254.70 P. A „Füsttelen Nap” eredményeit az Acélgári, az Állami népiszkolák és a Bányai népiszkola Ifj. Vöröskeresztes tanulói biztosították azáltal, hogy a felajánlott dohányneműt és pénzt összegyűjtötték.

A salgótarjáni Vöröskereszt Elnöksége.

Adomány. Varga Gábor nagykereskedő a szegények részére 20 P. juttatott a szegényalap csekkaszámjára utján. Köszönettel nyugtázza a szegényügyi bizottság.

meglegetett abban, hogy Istent szeretheti és nem igazítja az, hogy személyes valóságát megismerni nem tudja.

Az Isten iránti szeretet mellett az egész Biblia csupa szociális tanításokkal van tele. Az emberszeretet örök himnuszával. Istenszeretet és emberszeretet: e nagyszerű kettősség alapja a személyes életnek. Ezért életnek könyve a Biblia, az emberség eme legdicőbb útj kálauza és jöttevéje. Akik ennek nem az örök lelki értékét, erkölcsi finomságát és tökéletességét látják, mint régi korakok világának örökérvényű üzenetét, hanem benne nyelvi, irodalmi, történelmi és tudományos nehezégek után kutaknak, avagy az egészről csak szemelvényeket mernek a nép kezébe adni, azok nem az emberséget javát szolgálják. Kell ez a könyv mindenkinek, mert az ember szellemisége nem valánk születtett adottság, hanem nehéz feladat, melyet önmagunknak kell megoldanunk.

Ha nem akarjuk korunkat a pogányosságba visszahelyezni, akkor természetudományi, faji és egyéb, az emberek által kitalált csodaszerek után kutassunk, melyek mellett az egyén előbb, vagy utóbb, mint az üvegázi virág, elcsenevészedik, személyes szabadságát és méltóságát elveszíti, hanem térjünk vissza a lenézett, elavultnak hitt, de mégis egyedül biztos és szilárd evangéliumi alapra.

Igazi emberek csakis azon az alapon lehetünk, amelyet ez a könyv mutat: az Isten- és emberszeretet alapján. Erre az alapra reformáljuk tehát és építjük fel az egész életünket. Mert a szeretet hálk szava a világ minden hadlárjánál hatalmasabb. Csak így válhatik valóra bennünk az örök üzenet: Békesség! adok néktek, az én békességemet, nem úgy adom, ahogy a világ adja, ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne ne féljen!”

77. jójékonysági m. kir. Állami sorsjáték.
FŐNYEREMÉNY:
40.000 aranypengő.
24.000 nyeremény
348.000 pengő értékben.

NYEREMÉNYEK:

20.000 ar. P.
10.000 ar. P.
2-szer 5.000 ar. P.
4-szer 2.500 ar. P.
8-szer 2.000 ar. P.
20-szer 1.000 ar. P.

és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyeket mind közzéteszünk.

Húzás december 4-én.

Sorsjegy árak:
 Egész: ar. P. 3.— Fél: ar. P. 1.50.
 Kapható minden osztálysorsjegy ártáblázatán, valamint az összes dohányboltokban.

Hírek és különfelek

NOVEMBER.

Félelmetes ellensége a betegeknek és öregeknek. Ködből, hideg esőből, sárból szövegőtte az idő istenasszonya. Aki teheti, elszökik előre keletre, délre, de ki teheti ezt ma?... Az egészségesek el sem tudják képzelni, a betegek és öregek hogy félnak a haláltól. A nagyobb borbák vékony falain keresztül, novemberből egész télen át hallani a beteg köhögését. Napos délelőtt az utcán sétálgatnak és barátok, ismerősök elmondják egymásnak, milyen kúrát használnak. Nagyban érdeklődnek a másik baja iránt, megbocsájtatható emberi önzésből csak azért, hogy összehasonlíthassák a maguk bajával. És boldogok, ha rájönnek, hogy a másik baja jóval súlyosabb az ő bajánál. Ez a felfedezés jóleső vigasztalás. Elmondják magukban:

— Ez sem húzza sokáig. Már egész lassú az orra...

Egykor nagyon szép és ünnepelt urinő találkozott asszonyismerőseivel. Különös érdeklődés az egészség felől. Az urinő azt feleli, nincs semmi különösebb baja, csak a kedélye depresszált. Sorban meghalnak a régi barátai. Csak eltűnnek egyik napról a másikra. Az élet szinpadja süllyesztő. Aki rajta áll, eltűnik Volt, nincs!... A végén bevallja, hogy ő már belenyugodott mindenbe és megadta magát a sorsnak...

Alig hihető. Mi ez a sors? A halál. Lehet abba belenyugodni? Nem lehet. Önámítás az egész. Csak a fiatalok nem tudják, mi a halál, a megleltkoruk összeborzadnak a gondolatára. Mit hagyunk itt? Mindent. Ez a minden: maga az élet, még ha örömtelen is. Tudjuk, hogy az idő és a Tér végtelenségében semmik vagyunk, de ez a semmi is vigasztalás, mert amíg vagyunk, addig az élet van. Azt is tudjuk, hogy az élet a meglepetések sorozata és néha egyes embereknek mindenük megvan ahhoz, hogy boldogok legyenek, de a halál egyetlen mozdulattal kiragadja őket boldog életükből.

Barbár nyelven: ezt igazságoknak nevezik. A halál mindenkor olyan ítélet, amit nem tartunk igazságoknak, mert az ember élni akar. Hogy meddig: ezt nagybölcse nem kérdezi meg tőle. Az értékek igazságos megállapításával az emberek csak ritkán foglalkoznak, a halál még ritkábban. A halál olyan, mint a villám: kelti a fényt és a fényt és elkerül a közelében a csalánbokrot. A halál a természet legörögösebb útja, az ember mégis úgy jár tőle, mint semmi egyébtől. S november mindenképpen a halál hónapja. Mindegy, hogy a kezdetének, vagy a befejezésének, de mindenképpen hű és szorgalmas asszisztense az öreg kaszának...

—y n.

Házasság. Molnár Adrienne és Bán János bányatársulati a. tisztviselő november 8-án, szombaton délelőtt esküsznek egymásnak örök hűséget a rudabányai r. kat. plébánia templomban.

Az Országos Tűzharcos Szövetség salgótarjáni főcsoportjának szakasza vasárnap d. e. 11 órakor a világháborús hősök iránti kegyelemből megjelent a Hősök zobránál és annak talapzatára koszorút helyezett el. Koltay Imre alalnők emlékezett meg néhány kegyeletesszóval a háborús hősekről, akiknek porladó csontjait most a fiak vére áztatja a boldogabb szabad magyar jövődőt.

† **Marnó Tivadar.** A Nemzeti Munkavédelmi szervezetnek közel két évtizeden át szervezője, vezetője s minden a honvédelem érdekeit szolgáló mozgalom lelkes támogatója volt Marnó Tivadar honvéd alezredes. — Ezer és ezer nógádi palóc állott sorba hívó szavára és vállalta készségesen, hogy szükség esetén a reá bízandó munkát nemzeti és keresztény irányelvek mellett feltétlenül teljesíti. — De fáradhatatlan áttörő harcra volt Marnó a polgári légólatom s a légvédelem eszméinek is még pedig akkor, midőn erre még sem törvényes sem egyéb Kormányhatalmi teteles rendelkezés nem is volt. Fáradságot és időt nem kímélve járta a vidék falvait is; bátorítva buzdítva, vigasztalt, segített mindenkit aki hozzája fordult s akiben felfedezte a szegény sorsu, jóléti és munkára kész magyart, legfőként pedig a hadviselt és a katonai erényekre érdemesített bajtársat. Markáns és sudár katonás termete sokszor megfordult városunkban is — a gyári és bányamunkásság szakai halgatták oktató előadásait és számtalanszor járt el a támogatásra szoruló embertársai ügyes bajos dolgaiban. Utóbbi volt a szociális gondoskodás mezején is és sok szegény család gondol hálaival és szeretettel reá. Fáradságos munkájában most megállította a győzedelmes halál és Balassagyarmaton, november hó 1-én tért az örök út ösvé nyére. Harmadikán temették az ismerősök, jóbarátok, rokonok és tisztelők kíséretében a balassagyarmati köztemetőben kijelölt nyugalóhelyére. Áldás béke hamvaiba.

A salgótarjáni Manes leánykör november 29-30-án tartja meg szokásos karácsonyi vásárját a város háza közgyűlési termében. Szorgalmas leánykezek már hosszú hetek óta készítik a szebbnél-szebb és praktikus vásári tárgyakat, hogy azok eladási árából a fronton levő katonáink és azok itthoni hozzátartozói részére a szeretet ünnepét széppé, meghiúsíthassák. Ennek a vásárnak jövedelméből akarják ezidén is megrendezni a szegény gyermekek felejthetetlen Mikulás estjét s éppen ezért remélik, hogy az a rengeteg öltés, munka, szemrontás és fáradozás, mely az ifjú hölgyek melegen érző szívének mindannyi szeretet-dobbanása, ezidén sem lesz hiábavaló és a vásár sikere meghozza nekik szívük legteljesebb vágyát: Minél több embert megmenteni!

A Baross Szövetség salgótarjáni Hölgye szokásos csütörtöki tagértekezletén belül a tagok kulturális igényeinek fejlesztése érdekében ismeretterjesztő előadások tartását is bevezette. Az első ilyen előadást október 30-án este Koppany István bányatársulati intéző, lapunk kiadváló munkatársa tartotta „Mire tanít ma Széchenyi?” címen. Az értékes előadásban a Baross tagok úgyszólván teljes számban vettek részt s az előadót utána a hála és köszönet meleg szeretetében részesítették. A legközelebbi kultúrrelátóról tagjaikat körlevélben kiértesítik.

Keskenyfilm vetítő estét rendezett november 4-én este 6 órakor, a Katolikus Olvasókör kistermében a Magyar Kárpát Egyesület salgótarjáni osztálya és a Magyar Amatőr Film Szövetség salgótarjáni csoportja, szokásos tagösszejövetele keretében. A termet teljesen megtöltötte az érdeklődők és tagok intelligens társadalmi s szinte elragadtatással gyönyörködött a bemutatásra került filmek szépségében, tisztá és éles kidolgozásában, mondanivalójukban és a hozzá illő zenei aláfestésben. Bemutatásra került: „Hajóval a folyókán és hegyeken keresztül” c. német utifilm, „Tragédia”, néh. Zombor Vilmos drámája, „Bommerli c. német gyermekfilm, „Aqua vitae”, Vársárhelyi dínyertes s nagyon szép és művészi filmje és „Agyműtét” c. amerikai orvosi film. A bemutatásra került filmek kizárólag egyetlen példányban készült amatőr filmek. A bevezetőt ifj. dr. Varga Kálmán, mondotta, a filmeket pedig rajtakívül még Liptay Pál, dr. Filárizky Nándor és Hajtó Nándor ismertették, míg a hangmezeiket Kovács Endre kezelte. Komoly szakártelem és meleg közvetlenség jellemezte a mintegy másfélórás műsort s a fentebb említett rendezőség az első kísérletével a legteljesebb sikert érte el, mely után reméljük, hogy ennek a házigazdától és élvezetes estének még számos társában lesz részünk a tél folyamán.

A munkások körének m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönöset, hogy aki a címre küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árárt a postakártyapénztári befizetési lap felhasználásával egyenlítsa ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, szíveskedjék azt a mellékelt portómentes válaszboríték felhasználásával visszaküldeni oda ahonnan érkezett. Az állami sorsjáték jóvákönyvét szolgálja, s aki a megtartani nem kívánt sorsjegyet nem küldi vissza, a jóvákönyvelt károlosítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Ölt a szarvas. Karancsberényben Légrady Ferenc erdejében október 25-én az u. n. „farkaslesőn” halva találták Havran Pál 54 éves erdőőrét, aki a vadaskertben két év óta nevelt szarvast mindig hűségesen gondozta etette. A szelidnek látszó állat a vadőr hívására mindig pontosan megjelent. Amikor október 25-én az etetésről vissza nem tért vadőrt keresték, az elkerített részen belül megpillantották a szerencsétlen Havran Pált, aki a felismerhetetlenségig szét volt marcangolva. Megközelíteni a holttestet azonban nem lehetett, mert a feldühödött állat azt megakadályozta, úgyhogy a fajnemesítésre szánt állatot előbb agyon kellett löni. A valószínűség szerint a vadőr, aki fegyver nélkül volt, botjával ráüthetett a szarvasra és minthogy bőséges ideje volt, az ingerlékeny és jól kifejtett állat neki rontott és borzasztó dulakodás után megöltte az egyébként bátor erdőőrét, aki 20 év óta szolgált hűségesen a Légrady-féle birtokon. Temetése okt. 26-án volt Karancsberényben nagy részvét mellett.

Versenyitárgyalási hirdetmény.

Salgótarján m. városi és piaci helyfőnökségének jogán 1942. január 1-én kezdődő 6 évi bérletére szóbeli versenyitárgyalást hirdetnek.

A versenyitárgyalás Salgótarján m. városi főnökségének kistársaságtermében lesz megtartva folyó hó 25-én kedden d. e. 9 órakor.

A részletes árverési feltételek, a szerződés-tervezet, a szabályrendelet és díjazásbálat kettő pengő térítés ellenében a városi főnökséghez szerezhetők be.

Az odaítélés felett a képviselőtestület szabadon dönt.

Salgótarján, 2941. november 16.

A polgármester helyett:
Dr. Fügös Béla
 Főjegyző.

Nagy
rádió, tangóharmonika
és gramofon -

KIÁLLÍTÁS

SALGÓTARJÁNBAN,
 a Róm. Kat. Olvasókör termében

NOVEMBER HÓ 9—17-IG

Jobbágy Lajos
 cég rendezésében.

SZABAD MEGTEKINTÉS!
Mindekit szívesen látunk!

A kiállítás tartama alatt **Dabronoki Gyula** budapesti harmónikaművész díjtalan felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek és egyben **BEMUTATÓT** is tart.

A kiállítás mindennap nyitva:
reggel 9-től este 8 óráig!

REUMÁS?

Feje fáj?
Vegyen

SZUCS Tablettát!

KAPHATÓ:
Szucs Róbert
„Magyar Korona”
gyógyszertárban.
Sálgótarján.

Elrendelték a burgonyakész-
letek igénybevételét. A hivatalos lap
vasárnapi száma közli a közellátásügyi
miniszter rendeletét, amelyben a bur-
gonya igénybevételét rendeli el. A köz-
ellátási biztosítás érdekében mindenki
köteles a Belföldi Burgonyakereskedelmi
Egyesületnek felvásárlásra hatósági áron
átengedni azt a burgonyamennyiséget,
amely a tulajdonos házi- és gazdasági
szükségletét 1942. június 30-ig meghaladja.

Sálgótarján megyei város polgármesterétől.
15688/1941. szám.

FELHÍVÁS

állások ajánlattétel után való elnyerésére.

Sálgótarján m. városnál a vízvezeték
és szennyvízcsatorna üzemével kapcsol-
talanban szervezett szerződéses:

egy üzemvezető;
egy irodai segédszolgálat;
kettő gépész, egyúttal ellenőri és cső-
mesteri állás kerül betöltésre.

A köztendő szerződéseket a képvisel-
testülettel meggya jóvá.

Üzemvezetőül lehetőleg mérnök,
vagy felsőipariskolát végzett, illetőleg ezen
a téren már gyakorlati ismeretekkel ren-
delkező egyén nyert el alkalmazást.

Gépészmérnök, vagy a felsőipariskol-
kolt gépészeti képesítést nyert ajánlkozó
előnyben részesül.

Az irodai segédszolgálat állás elnyerésé-
hez lehetőleg gép- és gyorsírás, a gépész-
i, egyúttal ellenőri és csőmesteri állás elnye-
réséhez lehetőleg gépész vizsga, illetőleg
vízvezetési szerelési képesítés szükséges.

Az ajánlatokhoz eredetben, vagy
hivatalos másolatban a következő okmá-
nyokat kell csatolni:

1. Születési anyakönyvi kivonat, nő-
soknél a házassági anyakönyvi kivonat
és a feleség születési anyakönyvi kivonata,
2. a magyar állampolgárságot igazoló
okirat,
3. újkéltű m. kir. tisztiorvosi bizonyít-
vány a közszolgálatra való alkalmasság
igazolására.
4. újkéltű hatósági erkölcsi bizonyít-
vány, továbbá az u. n. tanácsköztársaság
alatti magatartását igazoló bizonyítvány,
5. katonai szolgálat teljesítésére vonat-
kozó igazoló okmányok,
6. az eddigi alkalmaztatást, vagy foglal-
koztatást igazoló okmányok,
7. minősítési mellékeket igazoló okmá-
nyok.

Ajánlkozók a nagyszülőikig bezárólag
kötelesek igazolni, hogy nem esnek az
1939. IV. t. c. hatálya alá.

Közszolgálatban álló ajánlkozók az
az előírt mellékeket törzskönyvi lapjikkal
igazolhatják és ajánlatukat szolgálati uton
tartoznak benyújtani.

A városnak üzemszabályzata még
nincsen, tehát az egyes állás betöltőjének
jogkörét és tennivalóit szabályozó rendel-
kezés hiányába magától a pályázótól ki-
válnok erre vonatkozóan is, de elsősorban
is a fizetési igényeket és a szolgálati
jogviszony időtartamát feltüntető ajánlatot.

A szabályszerűen felszerelt és fel-
bélyegzett ajánlatokat Sálgótarján megyei
város iktató hivatalába 1941. évi novem-
ber hó 25. napjának déli 12 óráig kell
benyújtani.

A hiányosan felszerelt, vagy elkésve
beadott ajánlatokat nem veszem figyelembe.

Sálgótarján, 1941. november 3.

Dr. Förster Kálmán s. k.

polgármester.

Nyomatott: A MUNKÁ-nyomdában, Sálgótarján,

SPORT

WMFC—SBTC 1:1 (1:1)

Örvendetes meglepetés az SBTC
cseppeli sikere, különösen az UAC ellen
látott vérszégény játék után. A közép-
csatár kérdése is megoldás felé halad
Vince személyében, (aki a heti baglyasi
edzésen is szemületesen mozgott). Az SBTC
most abban a 7 csapatban álló csoportban
áll, amelyik véres barcot fog vinni, hogy
a másikat a kiesők közé turja. A táblázat
9. helyét foglalja el 9 ponttal.

BSZKRT—SSE 6:3 (3:2)

SSE pálya

400 néző

Vezette: Schramkó.

BSZKRT: Barak — Miklósi, Biczó
— Balogh, Fibic, Kovács — Mészáros,
Kreics, Tancos, Forgács, Szabó.

SSE: Deák — Sümegi, Valentin —
Vlaciuc, Takács, Mester, — Langár, Tóbiás,
Szabehelyi, Szabó I., Szentkúti.

A SSE heves rohammal kezd és
Szabó lövését a védők Barak szögletre
tolva hárítja. A 11. percben 18 m-es
szabadrugást végez Mester, Biczó felsza-
badit, Szabó a szélen megugrik, szereli
Sümegit az 5-ön gyorsan átad Forgácsnak,
aki közlel a hálóba gólt 1:0. A SSE
Szentkúti lövésével válaszol, akinek lö-
vét Barak a kapufa tövéből szögletre
nyomja. A 17. percben Mészáros szereli
a könnyelmű Valentint és közlel, de
nehéz szögöl a hálóba talál. 2:0. A 22.
percben Mészáros Tancost szökteti s az
6 lépésről laphoz gólt 3:0. A 25. perc-
ben Szabó (Beszkart) lö gólt, de a bíró
a partjelzők megkérdése után les miatt
visszabontja. 2 perc múlva Szentkúti ki-
cselzi a védelmet, Szabó I. hez ad, akinek
lövését a jobbkapufáról a hálóba pattan.
3:1. A SSE fellekesül. Támad. A 40.
percben Tóbiás—Szabehelyi—Szentkúti a
labda utja s a szélső eredményre. 3:2.
Tancos bombáját szögletre öklözi Deák,
majd a 44. percben Szabó I. bombáját
Barak kiejti, Tóbiás rárohan, erős lövését
a hasaló kapus feje téríti el a kapu felől.

A II. félidő első 10 perce úgy néz
ki, hogy a SSE hengerelni fog. A Beszkart
16-osán folyik a játék, amikor a 10. perc-
ben Forgács szökteti Szabót s a szélvész
szélső 5-ösről lö, a kapus kezéről a felső
lécre, onnan a hálóba pattan a labda.
4:2. 1 perc múlva Szentkúti kapufát talál.
A 13. percben Mészáros beadását Forgács
2 lépésről lövi be. 5:2. A pestiek fölé-
nyesen ostromolnak. A 30. percben Szabó
kiugrik, a SSE védők leállnak, Deák ki-
rohan s a cicárgató Szabó lábára basálva
ment. A 37. percben Forgács a felpályá-
ról kiugrik, futtában lö 6:2. 1 perc
múlva Biczó Szabó I. elől jó 30 m-ről
magasan báz ad, Barak kifutott és a
labda a feje fölött pottyán a kapuba 6:3.
Végig a Beszkart marad támadásban.

A SSE az I. félidő utolsó és a II.
félidő első 10 percelől eltekintve lélek
nélkül, teljesen bizonytalanul játszott. A
bekapott 4. gól után feladták a küzdel-
met. A vereségben legnagyobb része a
kapusnak volt. Legalább 4 gólt menthetett
volna.

A bgyarmati m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
14511/3-1941. II. a. szám.

Hirdetmény

az 1942. évi házadóbevallások tárgyában.

A házadónak 1942. évre való kive-
tése elrendeltetve, felhivatnak tehát mind-
azok a tényleges birtokosok, akik az alábbi
rendelkezőeknek megfelelően adóbeval-
lásra kötelezettek, hogy az előírt és a
községi előjárásának (városi adóhivatal-
nál) beszerezhető nyomtatványon kiállít-
tandó bevallásukat a törvényes jogkö-
vetkezmények terhe alatt 1941. évi no-
vember hó 30-ig annál a községi előjárás-
ságnál (városi adóhiv.) adják be, amely-
nek területén a ház fekszik.

Bevallást adni tartoznak:

1. Városokban, gyógy- és üdülőhe-
lyeken, valamint a 10.000-nél több lakosu
nagyközségekben kivétel nélkül minden
házbirtokos akár maga használja az épü-
letet, avagy azt bérbeadás után haszno-
sítja.

Bevallás tárgyát képezi:

1. bérbeadott épületeknél a f. évi
novemberi bérnégyedben, a bérnek ha-
vonkénti fizetése esetén a f. évi novem-

Szögletarány: 5:4.
Jók: Langár, Takács ill. Szabó,
Mészáros. A SSE a táblázat 13. helyén
áll 4 ponttal.

NB. III.

PBÜSE—Csillaghegy 2:2 (1:1)

Észak I. osztály.

SFC—RTSE 8:3 (4:1)

LAFC II.—SBTC II. 3:2 (2:0)

FVSC—BSE 4:0 (1:0)

ATLETIKA. A SSE idén alakult
szakosztálya már eddig is sok komoly
eredményt könyvelhet el. A múlt vasárnap,
az évad utolsó versenyén betöltötték ezt
a szép szereplést a fiuk. Diósgyőrött,
ahol a kerület valamennyi neves egyesü-
lete képviseltette magát kiváló verseny-
zőivel, a kerületi tiztusa-bajnokság ke-
rethetén váltóversenyeit rendezett a DIMÁ-
VAG. A 4x1000 méteres váltóversenyt a
SSE váltója nyerte és eredménye 11'26"
uj kerületi csúc. Emeli az eredmény er-
tékét, hogy végig ellenfél, küzdelem nél-
kül érték el a fiuk, pedig főerényük a
küzdőszellem. Megfelelő ellenfél esetén
sokkal jobb csúcsot is fog még elérni ez a
Kirner—Rudinszky—Arvai—Nivelt össze-
állítású váltó.

BÍRKÓZÁS. A SSE f. hó 16-án
rendezi Sálgótarján város szabadfogású
birkózó bajnokságát 7 súlycsoportban I.
és II. osztályú versenyzők részvételével,
az acélgyári iskola tornatermében. Ezen
a versenyen a birkózó elgárda kemény
küzdelmet élvezhet majd Sálgótarján
sportszerelő társadalmá. A mérkőzések
d. u. 2 órákor kezdődnek, de a selejtezők
már 12-kor. A SSE 3 versenyzőjét indítja
a helyezés reményével. Ugyanakkor az
utánpótlás Miskolcon, országos levele
versenyen vesz részt 10 indulóval, köztük
Deli, Simonyi, Kónya, Oláh. Legalább 2
első helyezést várunk tőlük.

VÍVÁS. Megindult a vívóélet az
Acélgyárban. Faragó mester vezetésével,
kedden volt az első edzés nagyszámu
lelkes résztvevővel. Reméljük, hogy az
acélgyári fiuk ezen a téren is olyan er-
ményesen fognak működni, mint a többi
sportágban. Ki kell emelnünk, hogy a ví-
vók legnagyobb része gyári munkás, akik
be akarják bizonyítani, hogy a kardot
éppen olyan jól forgatják, mint a kala-
pácsot.

ber hónapra járó bérnek egy teljes évre
kiszámított összege időszaki lakásoknál a
használat alatt tényleg elért bevétel.

2. a bérbe nem adott épületeknél
(épületeknek) a tényleg bérbeadot-
takkal történt összehasonlítás útján meg-
becsült haszonérték.

Bevallás alá eső nyers házberjöv-
delmet mindannak az ellenszolgáltatásnak
együttes értékösszege alkotja, amelyeket
a bérlo a bérlettárgy használata fejében
bér címen készpénzben, természetben vagy
munkateltjesítésben leróhi tartozik.
Bővebb magyarázatot maga a bevallási
nyomtatvány tartalmaz.

Aki bevallását maga kiállítani nem
tudja, az a községi előjáróság (városi
adóhivatal) segítségét igénybe veheti.

A bevallás elengedhetetlen kelléke,
hogy az minden rovatban megfelelően
kitöltve a tényleges birtokos és bérbeadás
esetén a bérlo(k) által aláírassék. A hiá-
nyosan kitöltött adóbevallások pótlása vé-
gkézt vissza fognak adni.

Adóbevallást követ el és a szabad-
szolgáltatás büntetésen kívül mellékbün-
totésként a vonzólyontott adó 1—8 szo-
roságig terjedhető pénzbüntetéssel bü-
ntetendő.

APOLLO MOZGÓ

8-án, Szombaton 5, 7 és 9 órákor.
9-én, Vasárnap 1, 3, 5, 7, és 9 órákor.
10-én, Hétfélon 5, 7 és 9 órákor.
11-én, Kedden 6 és 8 órákor.

LÁNGOK

Főszereplők: Kiss Ferenc, Jávör
Pál, Mezei Mária és Hidvéghy Vali.
Kiegészítéssel: Magyar Híradó.

12-én, Szerdán este 6 és 8 órákor.

13-án, Csütörtökön 6 és 8 órákor.

Schubert-szerenád

(Dalol a szív)

Kiegészítéssel: UFA és LUCE híradó.
Főszereplő: Lillian Harvey.

Jön! Néma kolostor. Jön!

aki abból a célból, hogy valaki a házadó
alól egészen vagy részben mentesüljön:

1. az adóbevallásba tudva valótlán
adatok vezet be, vagy abból adóköteles
jövédelmet szándékosan kibígy.

2. a házberjövédelmet az adóévet
megelőző utolsó évnegyedre (novemberi
házbernegyedre), illetőleg november hó-
napra vagy pedig az adóévben a második
évnegyedre (májusi házbernegyedre), ille-
tőleg a május hónapra átmenetileg csök-
kenti, de a következő időszakra újból
felemeli, hogy ily módon a megállapított
adóalap az egész évre vagy az adóév
második felére a tényleges házberjövéd-
lemnél kevesebb legyen.

Aki pedig házadóbevallását az előírt
időben be nem adja, a kivétel sorár meg-
állapított adónak 10%-át fizeti bírság
fejében.

Végül ezuttal is felhívja az adózők-
nak a figyelmét a kir. p. ü. igazgatóság
az 1940: XXII. tc. 10 §-ban és ennek
végrehajtása tárgyában kiadott 139/300—
1940 VII. P. m. sz. rend. 3 §-ában biz-
tosított adókedvezményekre, melyekben
azok a házberbirtokosok részesülnek, akik
bérházukat többgyermekes családok ré-
szére adják bérbe. A kedvezmény kétfé-
le (1940: XXII. tc. 10. 1. és 2. bek.) és
mindkét esetben a bejelentések zárola-
sátátdőzhöz vannak kötv (az adóév január
31.). A szükséges közelebbi utbaigazítások
készséggel megadja a községi előjáró-
ság (városi adóhivatal) és a kir. adó-
hivatal.

Balassagyarmat, 1941. okt. 20.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

A sálgótarjáni kir. járásbírósg.
4701 szám. 1941.

Hirdetmény.

A sálgótarjáni kir. járásbírósg. köz-
bíró teszt, hogy az állított elvezett köz-
vetkező okirat a Sálgótarjáni Takaré-
pénztár által kiállított 46/703 számú S. E.
jelű 13.108 80 P. 46/449 számú P. H. B.
jelű 121/80 P. 46/274 számú Sz. F. K.
jelű 1.290 40 P. 46/714 P. 446 30 P.
ról szóló, takarékpénztári betétkönyvek
megsemmisítése iránt az eljárás öv. S. ö.
Erőné sz. Dorosnyák Emma Starján
lakos kérelmére folyamatba tette. Ennél-
fogva felhívja az említett okirat birtoko-
sát, hogy a jelen hirdetménynek a Budá-
Pesti Közlönyben történt beiktatását kö-
vető naptól számított egy év alatt az
okiratot a bíróságnál mutassa be, mert
ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett
határidő letelte után a folyamodó utab-
bírelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Sálgótarján 141 évi okt. hó 24 napján

Dr. Pál sk. kir. járásbírósg. elnök;

A kiadvány hiteltől

Hajdó

kladó.

A tőkmgag gyűjtése holdanként
100—150 P. külön bevételt jelent
a gazdáknak. A Futura gyűjtőhelyei
s elsősorban a Hangya fiókjai az olaj-
gyártásra alkalmas tőkmgag mázsáért az
átadásra kínált mennyiség szerint 42-45
pengőt fizetnek. A tőkmgaggyűjtési akcióval
kapcsolatban a Tiszajobbparti Mezőgaz-
dasági Kamara nagyobbarányu propa-
gandát kezdett, hogy a kukoricatöréssel
egyidejűleg betakarított takarmánytö-
felhasználása alkalmával minél több tak-
magot gyűjtsenek össze.

Nyomatdátaladon: Végh Kálmán,